

Digitalizācijas ietekme uz darba aizsardzību – Eiropas darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras prognozes

**Pirmais datums darba vidē nokļuva
aptuveni 1970.gadā!**

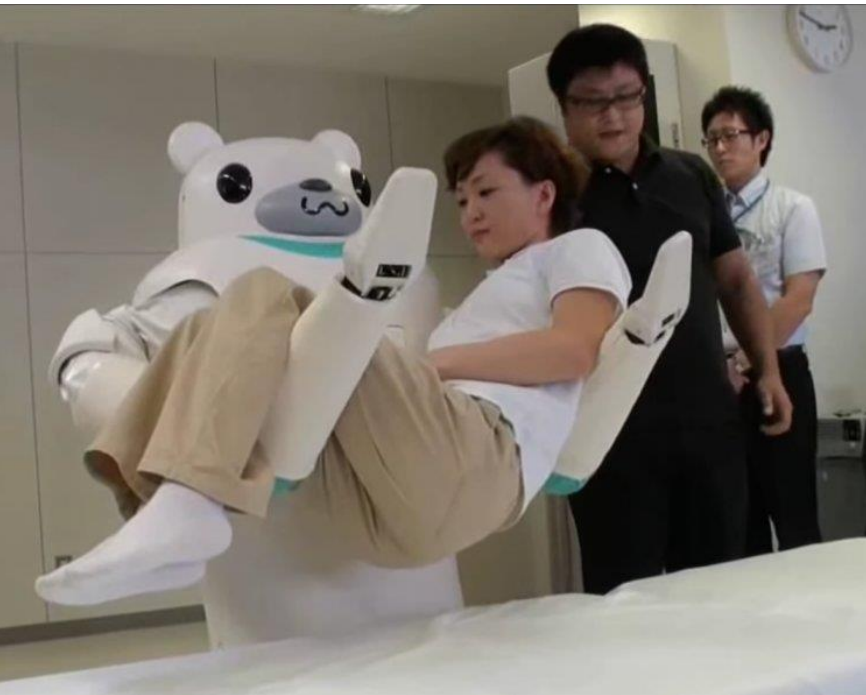
Kas ir digitalizācija?

- **Dažādu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošana darba procesā / darba vietā (t.sk. droni, roboti, mākslīgais intelekts, balss atpazīšanas sistēmas, virtuālā realitāte)**
- **Digitalizācija maina izpratni par to:**
 - Kas ir darbs
 - Kur notiek darbs
 - Kas ir darba devējs (cik konkrētajam darbiniekam ir darba devēji)
 - Kad tiek veikts darbs
 - Kā tiek veikts darbs
 - Kas ir darbinieks (vai es esmu darbinieks)

Jaunās tehnoloģijas darba vidē - šodiena

- Klientu apkalpošana, piemēram, rindu regulēšana, kases bez kasiera, virtuālie asistenti
- Ražošanā – 3D printēšana
- Uzkopšanas darbos – roboti
- Lauksaimniecība – barības padeves roboti
- Sociālo tīklu rakstītāji – roboti
- Individuālo aizsardzības līdzekļu izsniegšanas automāti

Linda Sedlere @linda_sedlere · 53m

@CEMEX_LV mēs ieviešam pašapkalpošanās automātu individuālās aizsardzības līdzekļiem. Mērķis: 24h drošība, 0 nelaimes gadījumu.

Translate from Latvian

1

3

2

Jaunās tehnoloģijas darba vidē - šodiena

- Pirkstu nospiedumu izmantošana (darba laika uzskaitē, piekļūtu datiem)
- Darbinieku dažādu parametru uzraudzīšanai (sirdsdarbības frekvence un darbs karstās telpās, vienatnē, glābšanas darbos)
- Dažādas lietotnes, kas piegādā informāciju 24 h diennaktī (piemēram, autoiekrāvēju sadursmes ar priekšmetu, ja uzņēmumā ir nepārtraukts darbs)

Darba vietu maiņa - šodiena

Decentralizācija:

- Attālināts darbs
- Darbs, kas tiek veikts ārpus stacionārās darba vietas:
 - Atbalsts vecajiem / slimajiem cilvēkiem
 - Tehnisko apkopju veikšana iekārtām
 - Dažādu konsultāciju sniegšana

Grūti saprast, kur patiesībā darbinieki strādā

Grūti nodrošināt drošus darba apstākļus

Izmaiņas darba tirgū

- **Novecojoša sabiedrība (hroniski slimi darbinieki, bieži ar balsta un kustību sistēmas un sirds-asinsvadu sistēmas slimībām)**
- **Nepieciešamas jaunas darba prasmes – spēja pieņemt un pielāgoties jaunām tehnoloģijām**
- **Darbinieki mēģina uzlabot savas spējas (fiziskās un garīgās)**
- **Milzīga apjoma datu pieejamība, bieži pieejami jebkurā laikā un jebkurā vietā**
- **Izzūdoša robeža starp darba un privāto dzīvi**
- **Globalizācija (pieaugoša pārrobežu nodarbinātība)**
- **Kopstrādes telpas**
- **Mūžizglītība, t.sk. bezmaksas tiešsaistes kursi**
- **Dalīšanās ekonomika**
- **Vairāki darba devēji vienlaicīgi / paralēli**
- **Dažādas nodarbinātības formas (piemēram, pašnodarbinātība)**

DIGITALIZĀCIJA

ļauj strādāt jebkurā laikā, jebkurā vietā, maina tradicionālās darba devēja un darbinieka attiecības, ļauj strādāt tiem, kas citos apstākļos būtu ārpus darba tirgus

**BET VAI DARBA VIDE VISOS GADĪJUMOS
KĻŪST DROŠĀKA UN VESELĪBAI MAZĀK
KAITĪGA?**

Kā digitalizācija ietekmē darba vidi?

- **Rada iespēju bīstamākos darbus veikt tehnoloģijām**
- **Rada iespēju vienvēidīgos / vienmuļos darbus veikt tehnoloģijām**
- **Maina darba vides riska faktorus, to izplatību:**
 - Psihoemocionālā darba vide
 - Robeža starp darba un privāto dzīvi
 - Samazina nepieciešamību izprast procesu
 - Samazina vēlmi domāt, trenēt atmiņu
 - Sliktāka darba vietu ergonomika, mazkustīgāka darba vide
 - Sliktāka ekspertu piekļuve darba vietām
 - Tehnoloģiski sarežģīti nelaimes gadījumi / vai tas vispār ir nelaimes gadījums darbā?
- **Maina preventīvos pasākumus**
 - tehnoloģiju maiņa
 - rīcība ārkārtas situācijās
 - viedie IAL, to uzskaitē, izsniegšana

**DIGITALIZĀCIJA BIEŽI NOVED PIE IZMAIŅĀM NORMATĪVAJOS
AKTOS, BET TĀS NEKAD NEBŪS SPECIFISKAS,
jo tehnoloģijas attīstās daudz straujāk nekā iespējams izmainīt
normatīvos aktus.**

Tipiskas tagadnes / nākotnes problēmas darba aizsardzībā

- Ja darbiniekam ir 3 darba devēji, kuram darba devējam ir jāiekārto darba vieta?
- Kā organizēt darba vidi, ja darbiniekam ir vairāki darba devēji dažādās valstīs (un darbinieks darbu veic vēl citā valstī)?
- Vai vienam darbiniekam ir jāiekārto vairākas darba vietas pat, ja ir tikai 1 darba devējs?
- Kā veikt digitālu instruktāžu reģistrāciju (parakstīšanās)?

EU-OSHA prognozētās nākotnes

Balstītas un nākotnes scenāriju izstrādi:

- Streikojšie darbinieki pieprasa darba devējam nodrošināt veikspēju uzlabojošus medikamentus un eksoskeletus
- Daudzi nelaimes gadījumi notiek aprīkojuma testēšanas fāzē – pastāv milzīgs spiediens ieviest tehnoloģijas pēc iespējas ātrāk
- Mākslīgais intelekts domā cilvēku vietā – plaša starp «domājošajiem» un «nedomājošajiem» cilvēkiem palielinās
- Mākslīgās protēzes palielina veikspēju – ētiskie apsvērumi to izmantošanā
- Pilnīga procesa apstāšanās, ja sistēmas «nabrūk»
- Strādājot attālināti, vienatnē pie vairākiem darba devējiem utt., samazina darbinieku motivāciju apvienoties
- Lielākā daļa no darbiem būs kādu uzraudzīt nevis strādāt

JAUTĀ: info@vdi.gov.lv

ZIŅO: nekvalitativs@vdi.gov.lv
nelegals@vdi.gov.lv

SEKO: @darbaizsardziba
@darbainspekcija

DALIES:

<https://www.facebook.com/darbainspekcija>

SKATIES:

<http://www.youtube.com/user/LMVDI#p/u>

IEPAZĪSTIES:

http://www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija

Jautājumi?!?

Paldies par uzmanību!